

Bedre velfærd for danske ejerkatte

Maj 2020

Indhold

Dyrenes Beskyttelses anbefaling	2
Baggrund	2
Stor stigning i internatskatte.....	2
Umærkede ejerkatte i nød	3
Højere værdi fører til færre uønskede killinger	4
Behov for neutralisering	5
Andre lande har allerede indført krav.....	6
Implementering og kontrol	6
Et fælles register for hunde og katte	7

Dyrenes Beskyttelses anbefaling

Dyrenes Beskyttelse anbefaler, at der fastsættes regler om mærkning, registrering og neutralisering af ejerkatte, da der i disse år opleves en massiv stigning i antallet af katte på landets internater. Katte skal mærkes og registreres, inden de er 12 uger gamle, og der skal fastsættes regler for neutralisering af katte.

Reglerne vil med den kommende dyrevelfærdslov kunne indføres på bekendtgørelsesniveau.

Baggrund

Stor stigning i internatskatte

Antallet af katte, der indleveres på alle landets internater, er mere end tredoblet fra 2004 til 2017 (Sandøe et al, 2019)¹, og lægger et massivt pres på internaternes ressourcer, særligt ift. plads, bemanning og økonomi. Nye tal fra Dyrenes Beskyttelses internater (Appendix A) viser, at antallet

¹ <https://animaethics.ku.dk/companion-animals/research-publications/relinquished-cats/>

af indleverede katte for hele 2019 ender på 8.870, hvilket er 40 % højere end i 2018. Sammenlignet med 2004 er det en stigning på 387 %, altså næsten en firdobling på 15 år.

De to primære årsager til, at mange katte kommer på internat er:

1. Mange umærkede ejerkatte, hvis ejere ikke kan lokaliseres.
2. Mange ejerløse killinger, som følge af at katteejere ikke får deres kat neutraliseret.

Et krav om mærkning, registrering og neutralisering vil afhjælpe belastningen af internaterne af flere årsager:

1. Umærkede ejerkatte vil hurtigt kunne leveres tilbage til ejer, i stedet for at blive oplaceret på internat.
2. Killinger vil ikke længere være gratis at give væk, men repræsentere en omkostning til mærkning, registrering og neutralisering. Dette vil give katteejere incitament til at få neutraliseret deres kat.
3. Krav om neutralisering vil nedbringe antallet af uønskede killinger².

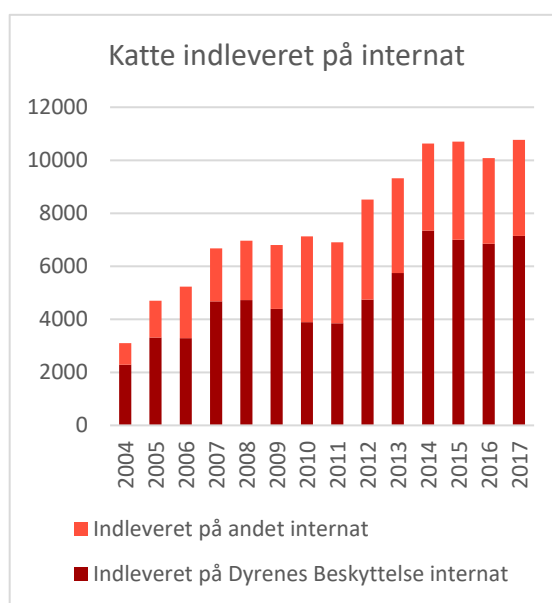
Dyrenes Beskyttelse driver landets største netværk af internater. To ud af tre internatskatte i Danmark sidder på et af Dyrenes Beskyttelses internater, og i 2019 udgør katte ca. 80 % af de

mere end 10.000 dyr, der indleveres til foreningens internater. Dyrenes Beskyttelse bruger ca. 30 mio. kr. årligt på håndtering og oplacering af dyr, og katte udgør således en stor andel af dette beløb.

Dyrenes Beskyttelse har dermed en stor indsigt i problemstillingen og interesse i, at den bliver løst på den mest optimale måde.

Umærkede ejerkatte i nød

I Danmark lever der ca. 650.000 ejerkatte (Danmarks Statistik 2000)³, og katten er i dag det mest udbredte familiedyr i Danmark. Hver fjerde ejerkat er dog ikke mærket (Sandøe 2016)⁴. Det betyder, at ca. 160.000 ejerkatte ikke er mærkede i Danmark.

Figur 1 – Kilde: Sandøe et al (2019) og statistik fra Dyrenes Beskyttelses internater (Appendix A)

² <https://fyens.dk/artikel/50-000-sunde-men-hjeml%C3%B8se-katte-aflives-hvert-%C3%A5r>

17 % af ejerkattene har ikke adgang til det fri (Sandøe 2016), men det er Dyrenes Beskyttelses erfaring, at en del indekatte alligevel kommer ud på et tidspunkt i deres liv. De resterende 83% af ejerkattene har adgang til det fri, og næsten alle katte har derfor en risiko for at blive væk fra ejeren eller at komme til skade uden for hjemmet.

Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812 fik i 2019 over 19.000 henvendelser om katte. Henvendelserne omfattede over 27.000 katte og killinger, hvor bekymrede borgere vurderede at kattene havde brug for hjælp. Hjælpen der ydes, kan være indlevering på internater, akut transport til dyrlæge eller råd og vejledning.

Umærkede tamme ejerkatte, som kommer til skade, bliver syge eller løber væk hjemmefra, har brug for hjælp. Dyreklinikker og internater får disse katte indleveret og forsøger at finde en ejer, så det videre forløb kan afklares. Kattene kan vente unødvendigt længe i fremlysningsperioden, og findes en ejer ikke, bliver det dyrlægen eller internatet, der afgør det videre forløb. Ventetiden er ikke til gavn for katten og dens velfærd, og katten optager plads og ressourcer på internaterne.

Dyrenes Beskyttelse Vagtcentral 1812 får ca. 2.500 henvendelser om påkørte katte årligt. En stor del af disse katte må formodes at have en ejer, og man forsøger at finde en ejer, så en behandling kan igangsættes i samråd med ejeren. Ved alvorlig tilskadekomst kan det være nødvendigt at aflive en kat ud fra dyreværnslovens bestemmelser, og ejerskabet forsøges afklaret efterfølgende.

Hvis katte bliver indleveret med en mildere sygdom eller en mindre skade, er det problematisk at vurdere den nødvendige handling uden ejerens samtykke. Når ejeren dukker op, efter endt behandling, er ejeren ofte ikke enig i den behandling der er foretaget, og ønsker ikke at betale for behandlingen af deres kat.

Det er uholdbart, at man har et så populært dyr i danske hjem, hvor sporbarheden og tilhørsforhold ikke er reguleret i forhold til mærkning og registrering. Det gælder både i forhold til spredning af zoonotiske sygdomme, skade på anden person eller ejendom, og ikke mindst af hensyn til kattens egen beskyttelse og sikkerhed.

Højere værdi fører til færre uønskede killinger

Obligatorisk mærkning, registrering og neutralisering vil samtidig betyde, at en kat ikke er gratis, men at den vil påføre ejeren udgifterne til registrering, mærkning, inden den overdrages efter 12 ugers alderen, samt udgifter til neutralisering inden katten bliver kønsmoden. **Katten vil udgøre**

³ <https://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2000/NR499.pdf>

⁴ <http://infolink2019.elbo.dk/Dvt/dokumenter/doc/16285.pdf>

en værdi for den nye ejer. Det er Dyrenes Beskyttelse antagelse, at denne værdi vil øge kattens generelle status i samfundet på længere sigt, som det er tilfældet med hunden.

Priserne for at få mærket og registreret sin kat varierer, men ligger typisk i størrelsesordenen 500 kr. En obligatorisk mærkning og registrering af ejerkatte vil koste ejerne ca. 80 millioner kr. samlet set. For de fleste katteejere udgør engangsudgiften på 500 kr. en overskuelig udgift. Der kan dog være tale om enkelte katteejere med mange katte for hvem det samlede beløb løber op i en større, uoverskuelig udgift. Her kan det evt. komme på tale at lave kampagner i samarbejde med dyreklinikker og dyreværnsorganisationer, hvor enkeltpersoner kan få mærket og registreret deres katte til nedsat pris.

86 % af de danske ejerkatte er neutraliseret (Sandøe et al, 2016) og det koster i gennemsnit 1.000 – 1.200 kr. at få en kat neutraliseret. Er der 650.000 ejerkatte i Danmark koster det ca. 100 millioner kroner at få alle danske ejerkatte neutraliseret. Ligesom det er gældende ift. mærkning, vil engangsudgiften på 1000-1200 kr. for de fleste katteejere udgøre en overskuelig udgift. Der kan dog være tale om enkelte katteejere med mange katte for hvem det samlede beløb løber op i en større, uoverskuelig udgift. Her kan det evt. komme på tale at lave kampagner i samarbejde med dyreklinikker og dyreværnsorganisationer, hvor enkeltpersoner kan få mærket og registreret deres katte til nedsat pris.

Der vil altid være folk, der vælger at bryde loven og dumpe (efterlade i papkasse, bur, taske, etc.) uønskede killinger, men det er Dyrenes Beskyttelses opfattelse, at de fleste mennesker er lovlige borgere, som er deres ansvar bevidst, hvis de skulle stå i den situation, at deres kat har fået uønskede killinger. Det er derfor ikke vores opfattelse, at et krav om mærkning, registrering og neutralisering vil føre til signifikant flere dumpede killinger.

Behov for neutralisering

En hunkat er drægtig i ca. to måneder og kan få op til fire kuld om året. I hvert kuld føder katten typisk 3-5 killinger. Killingerne vil allerede være kønsmodne, når de er 6-10 måneder gamle, og de efterfølgende år vil den samme kattebestand derfor have formeret sig til 98 katte. Det tredje år er tallet på 686, og på bare fire år svarer det til 4.802 katte.

En obligatorisk neutralisering af ejerkatte vil betyde en nedgang af det enormt store antal uønskede katte og killinger der årligt kommer på danske internater, og som ingen ejer vil tage sig af. Da 83 % af ejerkattene har adgang til de fri, vil et krav om neutralisering medføre færre drægtige katte. Anbefalingen om neutralisering påpeges også i en videnskabelig artikel (Sandøe et al, 2017)⁵.

⁵ <https://infolink2003.elbo.dk/DVT/dokumenter/doc/16877.pdf>

Andre lande har allerede indført krav

Mærkning og registrering af ejerkatte er også på agendaen i flere europæiske lande. Flere lande som Belgien, Frankrig og Grækenland⁶ har allerede reguleret området i deres lovgivning, og lande som Finland og England har for øjeblikket politiske drøftelser omkring samme regulering.

I Belgien har man de seneste år set en lignende stigning i ejerløse katte på internater, som der nu ses herhjemme, og her har myndighederne indført krav om neutralisering for at komme problemet til livs. Belgiske katte skal være neutraliseret, inden de er fyldt 6 måneder. Det gælder både ejerløse katte og ejerkatte.

De belgiske myndigheder har ikke nogen planer om at monitorere kæledyrsejernes overholdelse af reglerne, men eftersom mærkning og registrering af katte allerede er obligatorisk, bliver neutralisering registreret og certificeret igennem samme database. Manglende neutralisering udløser en bøde på 50€, og hvis katteejeren ikke overholder reglerne gentagne gange over en årrække, kan det udløse bøder på op til 10.000€.

Implementering og kontrol

Ved indføring af krav om mærkning, registrering og neutralisering af katte i Danmark foreslår Dyrenes Beskyttelse en overgangsperiode, hvor katteejerne får mulighed for at imødekomme reglerne. I denne periode vil det være meget fordelagtigt at lave kampagner i samarbejde med dyreklinikker og dyreværnsorganisationer, hvor enkeltpersoner kan få mærket og registreret deres katte til nedsat pris.

Det er ikke Dyrenes Beskyttelses opfattelse, at myndighederne vil skulle afsætte yderligere ressourcer til kontrol af reglerne. Der findes lignende regler i dag for danske hunde ift. mærkning og registrering. Her vil mærkning og registrering typisk konstateres af dyrlæge på klinik eller internat ifm. dyreværns sag, og i tilfælde af manglende mærkning og registrering angives dette i politianmeldelsen sammen med andre overtrædelsespunkter.

⁶ <http://carocat.eu/identification-and-registration/countries-where-identification-and-or-registration-of-cats-is-mandatory/>

Et fælles register for hunde og katte

Dyrenes Beskyttelse er repræsenteret i bestyrelsen for både Dansk Hunderegister og Det Danske Katteregister, og der arbejdes på en sammenlægning af registrene, så administrationen foregår ét sted og af de samme mennesker. Begge registre er GDPR-compliant, en del af EUROPETNET, og både den tekniske struktur og prisniveauet er ensrettet. Det vil være en enkel administrativ proces at gøre Det Danske Katteregister obligatorisk i forbindelse med en registrering af ejerkatte.

Dansk Hunderegister og Det Danske Katteregister bør sammenlægges og administreres ens.

Appendix A

